

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 28 września 2023 r.,
w sprawie **P. P.**
skazanego z art. 183 § 1 k.k. i in.
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach
z dnia 3 lutego 2023 r., sygn. akt VI Ka 909/22,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach Wydział VI Karny
Zamiejskowy w Piekarach Śląskich
z dnia 30 czerwca 2022 r., sygn. akt VI K 340/20,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego P. P. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 czerwca 2022 r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach Wydział Zamiejskowy w Piekarach Śląskich sygn. akt VI K 340/20 uznał P. P. winnym popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia - wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 183 § 1 k.k. w zw. z art. 164 § 1 k.k. w z. z art. 163 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na mocy art. 164 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności. Na mocy art. 46 § 2 k.k.

orzekł wobec oskarżonego P.P. na rzecz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w [...] kwotę 50 000 złotych tytułem nawiązki. P. P. uznał również winnym popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia - wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 225 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na mocy art. 225 § 1 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k. i wymierzył mu karę grzywny w rozmiarze 100 stawek dziennych, ustalając na mocy art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych.

Apelacje od wyroku złożył prokurator i obrońca skazanego.

Prokurator zarzucił rozstrzygnięciu rażącą niewspółmierność orzeczonej w punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku kary w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności za czyn z art. 183 § 1 k.k. w zw. z art. 164 § 1 k.k. w zw. z art. 163 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., orzeczonej w punkcie trzecim zaskarżonego wyroku kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 złotych za czyn z art. 225 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., która polegała na braku orzeczenia na podstawie art. 47 § 2 k.k. 100.000 złotych nawiązki na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wynikającą z niedostatecznego uwzględnienia okoliczności obciążających oskarżonego, w tym jego uprzedniej karalności, rodzaju i rozmiaru ujemnych następstw przestępstw oraz charakteru naruszonych dóbr prawnych, a także polegającą na wymierzeniu kar i środka kompensacyjnego nieuwzględniających stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości czynów, nieodpowiadającej uwarunkowaniom polityki karnej w zakresie prewencji indywidualnej oraz kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę jego punktu pierwszego i wymierzenie P. P. kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, zmianę punktu trzeciego zaskarżonego wyroku i wymierzenie P. P. kary 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz zasądzenie na podstawie art. 47 § 2 k.k. od skazanego 100.000 złotych nawiązki na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także wymierzenie mu kary łącznej w wymiarze 3 lat i 7 miesięcy pozbawienia.

Obrońca skazanego zarzucił rozstrzygnięciu obrazę przepisów postępowania karnego a to art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów, nieopartej na zasadach logicznego rozumowania

i doświadczenia życiowego oraz art. 410 k.p.k., wobec oparcia wyroku na jedynie części okoliczności ujawnionych na rozprawie, poprzez pominięcie licznych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy z postępowania administracyjnego, z doniesienia o popełnieniu przestępstwa sporządzonego przez skazanego.

Autor apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie P. P. od zarzucanego mu czynu.

Wyrokiem z 3 lutego 2023 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach, sygn. akt VI Ka 909/22 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustalił, iż podstawą orzeczenia są przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia przestępstwa w zw. z art. 4 § 1 k.k. i podwyższył orzeczoną w punkcie 1 karę pozbawienia wolności do 3 lat.

Kasację od wyroku złożył obrońca skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 7 k.p.k., poprzez ocenę zebranego materiału dowodowego niezgodnie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym, w sytuacji uznania przez sąd za wiarygodne zeznań świadków w zakresie składowania odpadów przez skazanego w P. przy ul [...], a' w szczególności zeznań świadka W., bez rzetelnego ustalenia, kiedy uzyskał on wiedzę o tym, że na hali składowane są odpady, a także świadka G., którego wiarygodność podważali pozostali świadkowie. Jednocześnie Sąd pominął zeznania świadka P., w zakresie w jakim były korzystne dla skazanego. Nadto nie sposób zgodzić się z sądem, iż pobieżne oględziny zdjęć znajdujących się w aktach sprawy wskazują, że pojemniki zawierają niebezpieczne substancje, gdyż pojemników było ok 270 mauzerów i ok. 100 beczek, zaś widoczne etykiety z czasu rozładunku i magazynowania na hali, wskazywały, iż zawierają farby, bądź etykiety były zamazane, większość zaś pojemników był ofoliowana czarnym streczem i niewidoczna, stąd nie można wywieść logicznego wniosku, iż zawierały substancje niebezpieczne;
2. art 5 §2 k.p.k. przez nie zastosowanie niniejszego przepisu, który nakazuje rozstrzygnięcie istniejących wątpliwości w sprawie na korzyść oskarżonego, w sytuacji, gdy nie da się ich usunąć żadnymi dostępnymi środkami dowodowymi, co miało miejsce w niniejszej sprawie, gdyż zeznania

świadków, a to w zasadzie jedyne świadka, który zmarł przed złożeniem zeznań na etapie postępowania sądowego, nie dawały podstaw do ustalenia tego, że skazany miał wiedzę, iż składowane pojemniki przy ul. [...]w P. zawierały odpady i godził się z tym; nie było zatem podstaw do przyjęcia tego, iż P. P. składował odpady i był ich posiadaczem w rozumieniu ustawy o odpadach;

3. art. 2 § 2 k.p.k., poprzez brak dążenia sądu do wykrycia prawdy obiektywnej, co związane było tak z zaniechaniem ustalenia, jak w dacie rozładunku i magazynowania, tj. w okresie 3 miesięcy, były oznaczone przywiezione przez najemcę hali pojemniki, czy w tym czasie wszystkie etykiety były widoczne, tym samym kiedy najwcześniej skazany pozyskał wiedzę, że pojemniki zawierają odpady, a także z pominięciem ustaleń w zakresie źródła pochodzenia odpadów oraz w szczególności poprzestanie na zeznaniach zmarłego świadka W., pomimo braku możliwości ustalenia kluczowej kwestii związanej z terminem pozyskania przez tego świadka wiedzy, że na teren nieruchomości zostały przywiezione odpady.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu względnie Sądowi Okręgowemu.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł i jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. i 519 k.p.k. kasacja przysługuje od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego i może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Sąd Najwyższy nie jest uprawniony w ramach postępowania kasacyjnego do ponownej oceny dowodów i na tej podstawie kontrolowania prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych. Na tym etapie niedopuszczalne jest również podnoszenie w kasacji zarzutów skierowanych przeciwko orzeczeniu sądu I instancji.

Wskazać również należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem,

podnoszone w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzuty pod adresem orzeczenia sądu pierwszej instancji, podlegają ewentualnemu rozważeniu przez sąd kasacyjny tylko w takim zakresie, w jakim jest to nieodzowne do należytego rozpoznania zarzutów stawianych orzeczeniu sądu odwoławczego. W każdym jednak wypadku, podstawą uwzględnienia kasacji może być jedynie obraza prawa, której dopuścił się sąd odwoławczy. Nie jest również dopuszczalne powtarzanie w kasacji zarzutów apelacyjnych, chyba że dotyczą one rażącego naruszenia prawa, a sąd odwoławczy je zignorował lub też przy ich rozpoznaniu doszło do obrazy prawa. Postępowanie kasacyjne nie może bowiem polegać na ponownej apelacyjnej kontroli orzeczenia i nie może być traktowane jako trzecia instancja (*tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2013 r., sygn. IV KK 299/13*).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że wywiedzione w treści kasacji zarzuty, jak i argumentacja przytoczona na ich poparcie, w znacznej części stanowi powtórzenie zarzutów zawartych w zwykłym środku odwoławczym. W istocie zarzuty zawarte w kasacji skierowane są nie przeciwko wyrokowi sądu odwoławczego, ale co w kasacji niedopuszczalne, przeciwko wyrokowi sądu I instancji. Sąd odwoławczy nie prowadził w sprawie postępowania dowodowego, nie mógł więc naruszyć art. 7 k.p.k. Prawidłowy więc zarzut winien dotyczyć naruszenia przepisów prawa procesowego a to art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. – czego jednak skarżący nie uczynił. I tak, sąd odwoławczy, w pisemnych motywach rozstrzygnięcia rozpoznając zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 2 § 2 k.p.k. odniósł się do kwestionowanych w toku kontroli instancyjnej zeznań świadka B. W. w zakresie świadomości oskarżonego odnośnie tego, jakie substancje były składowane na zarządzanej przez niego nieruchomości oraz faktu, że ich przywożenie następowało zawsze za jego wiedzą i zgodą, wskazując z jakich powodów prawidłowo *sąd meriti* uznał depozycję tego świadka za wiarygodne, a także wskazując, że sąd I instancji przeprowadził w sprawie pełne postępowanie dowodowe zgodne z wymogami art. 7 k.p.k. prawidłowo oceniając zeznania innych świadków, które wraz z dowodami z dokumentów były wystarczające do przypisania sprawstwa czynów zarzucanych P. P. aktem oskarżenia.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisu art. 2 § 2 k.p.k. to wskazać

należy, że zgodnie z poglądem przyjętym w doktrynie, przepis ten nie może stanowić podstawy zarzutu kasacyjnego, gdyż stanowi on generalną dyrektywę działania organów wymiaru sprawiedliwości i dopiero wykazanie naruszenia szczegółowych norm procesowych stanowiących jego konkretyzację, może być traktowane jako spełnienie ustawowego wymagania przedstawienia zarzutów kasacyjnych (*tak: postanowienie SN z 9.02.2021 r., III KK 356/20, LEX nr 3156187*). Skarżący stawiając ww. zarzut nie odniósł się do naruszenia szczegółowych norm procesowych przez sąd odwoławczy wskazując jedynie na błędne jego zdaniem ustalenia faktyczne w zakresie okoliczności odnoszących się do strony podmiotowej przestępstwa określonego w art. 183 § 1 k.k.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 5 § 2 k.p.k. to zgodnie ze stanowiskiem doktryny przepis art. 5 § 2 k.p.k. dotyczy wyłącznie wątpliwości, które rzeczywiście powziął sąd rozpoznający sprawę i nie rozstrzygnął ich na korzyść oskarżonego. Nie chodzi zaś w tym przepisie o wątpliwości strony co do prawidłowości rozstrzygnięcia dokonanego przez ten sąd. Dla zasadności tego zarzutu nie wystarczy zatem zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości co do stanu dowodów. W przedmiotowej sprawie sądy obu instancji takich wątpliwości nie miały.

Na marginesie należy również zwrócić uwagę, że wywiedziony w sprawie nadzwyczajny środek zaskarżenia jest wewnętrznie sprzeczny w zakresie w jakim jego autor zarzuca rozstrzygnięciu jednoczesne naruszenie art. 5 § 2 k.p.k. i 7 k.p.k. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem przyjętym w orzecnictwie Sądu Najwyższego przepisy art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k. mają charakter rozłączny (*zob. postanowienie SN z 9.04.2021 r., IV KK 415/20, LEX nr 31599900*). W konsekwencji podniesienie zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. wyklucza możliwość skutecznego wysunięcia zarzutu obrazy art. 5 § 2 k.p.k. Jeżeli bowiem skarżący zarzuca wadliwą ocenę dowodów ujawnionych w sprawie, to nielogiczne jest podnoszenie zarzutu obrazy art. 5 § 2 k.p.k. Naruszenie zasady *in dubio pro reo* ma miejsce wtedy, gdy sąd prawidłowo ocenił zebrane w sprawie dowody, ale ujawnione wątpliwości rozstrzygnął na niekorzyść skazanej, wbrew kierunkowi wymienionej zasady.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w części dyspozytywnej niniejszego

postanowienia.

[SOP]

[ms]